

Memo 'registratie incidenten'

Van	5.1.2.e
Afgestemd met	5.1.2.e
Aan	IPO Wolvenwerkgroep
Datum	21 november 2024
Onderwerp	Registratie incidenten
Bijlage(n)	geen

1. Kernboodschap

Van diverse kanten is er vraag naar een registratie van zgn. incidenten met wolven (niet zijnde wolf-vee) de vraag ligt voor of provincie dat nodig vinden en zo ja op welke wijze dit kan worden ingevuld. Deze memo opent een eerste discussie hierover.

2. Advies

Het voorstel is dat bij voorkeur in alle provincies een registratie gaat plaatsvinden van incidenten, ook wel probleemsituaties genoemd, met wolven. Dit kan zowel intern worden bijgehouden als extern in beeld worden gebracht, bijvoorbeeld op de website van de provincie. Op dat provinciale niveau is er voor zowel de overheid als het publiek zicht op de feitelijkheden hieromtrent en op dat niveau kunnen deze gegevens ook gebruikt worden bij eventuele derogaties. Om de feitelijkheid van een incident te kunnen borgen is het van belang dat er een compleet beeld is van de situatie en deze op betrouwbaarheid wordt gevalideerd alvorens deze opgenomen wordt in de lijst.

3. Aanleiding/context

Met een toenemend aantal incidenten is er vraag naar of en zo ja hoe dit geregistreerd wordt. Niet alleen vanuit bijv. de pers, ook betrokkenen, publiek en overige geïnteresseerden vragen zich soms af waar kan ik er mee naar toe of waar vind ik een overzicht?

Voor provincies kan het van betekenis zijn in het kader van derogatie/vergunningen dat hiervan een gedegen registratie plaatsvindt. Ook bestaat vanuit publiek en de pers de verwachting dat dit wordt bijgehouden in het Wolvenmeldpunt. Dat is nu niet het geval (zie hieronder).

De vraag is gerechtvaardigd: willen wij een registratie van incidenten, zo ja wie doet dat en waar wordt dit bijgehouden en wat komt er dan wel of niet op die lijst terecht? Oftewel is er bijv. een definitie nodig voor een incident en wat is te standaardizeren.

De meer inventariserende vraag is ook: zijn er al provincies die hierin voorzien hebben? Deze memo is geschreven zonder input daarover. Maar bekend is wel dat dit soms plaatsvindt.

4. Toelichting/Achtergronden

BIJ12 registreert verschillende wolvenmeldingen:

1. BIJ12 registreert schademeldingen als het gaat om wolf-vee. Dit wordt via de bekende lijsten bijgehouden, eerst een melding, later de soortuitslagen vervolgens de individu uitslagen incl. bijzonderheden als aantal dieren, kosten, locatie etc.
2. Het Wolvenmeldpunt registreert in opdracht van BIJ12 wolven-waarnemingen, als deze classificeren volgens de SCALP criteria (d.w.z. criteria die duiden op zekere wolfwaarnemingen) komen die terecht in de waarnemingen lijst op de website. Er worden vijf type waarnemingen (c.q. protocollen) onderscheiden: wolf gezien, keutelvondst, loopspoor, kadaver wildprooi en overig. De input komt vanuit actieve monitoring (drol, wildprooi e.d.) en de passieve monitoring (lees: burgermeldingen). M.a.w. ook dit is gevalideerd en betrouwbaar.
3. Bij beide registraties die op de website worden weergegeven gaat het om bewijsbare, gevalideerde waarnemingen. Er is bij de schaderegistratie of in het Wolvenmeldpunt geen apart protocol opgenomen voor incidenten. Indien een incident bijvoorbeeld wordt gemeld in het Wolvenmeldpunt zal deze, indien geverifieerd met beeldmateriaal, geclassificeerd worden in het protocol 'Wolf gezien' of indien er DNA-bewijs is in het protocol 'Overig'. Met andere woorden de websitelijsten dienen niet verruimd/vervuild te worden met meldingen die niet aantoonbaar geverifieerd zijn. Bovendien is dit op landelijk niveau ook niet erg zinvol.

Daarom is het voorstel dat indien registratie van incidenten gewenst wordt geacht dit op provinciaal niveau plaatsvindt omdat dit het meest logisch aansluit op bevoegdheden, passend en functioneel is.

Bekend is dat er provincies zijn die over lijsten beschikken van incidenten, maar hoe deze tot stand komen en of deze openbaar zijn is onbekend. Zie eerdere oproep om de huidige werkwijze(s) te delen.

Inmiddels is er ook een gemeente (Woudenberg) die oproept om incidenten te melden. De vraag is of dit gewenst is. Dient hier via VNG iets voor worden geregeld?. Bovendien moet dit niet verward worden met het landelijke Wolvenmeldpunt van BIJ12 waar (overige) waarnemingen gemeld kunnen worden. Gewenst is dat daar in ieder geval altijd naar verwezen wordt. Ook bekend is dat er diverse, veelal lokale, appgroepen zijn waarin waarnemingen van wolven worden gedeeld.

Een ander belangrijk en interessant punt is natuurlijk wanneer iets classificeert als 'incident'. En de vraag wie dat per melding bepaalt? Een definitie of standaardisatie van het begrip 'incident' kan wenselijk zijn t.b.v. een heldere en eenduidige registratie. Is dat gewenst of niet? Zijn dat bijvoorbeeld ook alle wolf - mens/huisdier ontmoetingen waar enige vorm van angst/dreiging ervaren wordt?

5. Proces vervolgstappen

Als besloten wordt incidenten te registreren op provinciaal niveau, dient er te worden nagedacht hoe dit te doen, wat gekwalificeerd wordt als incident, wie dat bepaalt, of uniformiteit tussen provincies gewenst is en/of de lijst openbaar beschikbaar is etc.

Het is denkbaar dat op termijn centraal meldingen binnenkomen (LIW?) die worden doorgezet naar de betreffende provincie. Daartoe is dan een aanspreekpunt/meldpunt nodig. De afwikkeling is dan aan de provincie waarbij voorgenoemde punten relevant zijn.

Het is ook mogelijk dat de registratie alleen per afzonderlijke provincie plaatsvindt.

Een voorstel dient dan nog nader te worden uitgewerkt.

6. Consequenties

Een dergelijke registratie lijkt gewenst, maar zal digitaal/telefonisch geregeld dienen te zijn. Dat kost menskracht en middelen.

7. Financieën

pm.

8. Risico's/kanttekeningen

Als er geen registratie is, kan het verwijt worden gemaakt dat we de incidenten niet openbaar willen maken (achterhouden).

9. Communicatie

Belangrijk is ook te denken aan de communicatie hierover/openbaarheid van de lijst, wijze van mededelen etc. Een dergelijke registratie leidt tot een meldpunt (of meerdere provinciale meldpunten) en mogelijk ook verwachtingen over oplossingen. Dus is de vraag hoe e.e.a. helder te communiceren is.